

Nr 47.

Ankom till riksdagens kansli den 16 mars 1945 kl. 1 em.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa utgifter för försvarsändamål å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1944/45.

(1:a avd.)

1:o) **Krigsmaterielverket: Anordnande av vissa fjärrskriftsförbindelser.** I propositionen nr 79 har Kungl. Maj:t (punkt 1 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 2 februari 1945) föreslagit riksdagen att till Krigsmaterielverket: Anordnande av vissa fjärrskriftsförbindelser å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1944/45 under fjärde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 160 000 kronor.

Med hänsyn till nödvändigheten av att under krig säkra förbindelserna mellan krigsmaterielverket och de centrala ammunitionsförråden har departementschefen tillstyrkt, att ett anslag av 160 000 kronor anvisas för ifrågavarande anordningar. I kostnadsbeloppet hava inräknats medel jämväl för fjärrskriftsförbindelser med de ännu icke påbörjade nya ammunitionsförråd, som krigsmaterielverket planerar utföra jämlikt beslut av 1944 års riksdag. Kostnaderna — 135 000 kronor enligt prisläget den 1 juli 1941 — hava ansetts böra belasta den för försvarets utbyggande under femårsperioden 1942/47 beräknade kostnadsramen.

Utskottet.

På av departementschefen anförda skäl tillstyrker utskottet den för ändamålet äskade medelsanvisningen.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Krigsmaterielverket: Anordnande av vissa fjärrskriftsförbindelser* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1944/45 under fjärde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 160 000 kronor.

2:o) **Flygvapnet: Inköp av ett sjöflygplan.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 2) att till Flygvapnet: Inköp av ett sjöflygplan å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1944/45 under fjärde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 250 000 kronor.

I skrivelse den 30 december 1944 har *flygförvaltningen* anfört i huvudsak följande.

Alltsedan krigsutbrottet hade ett stort antal fartygs- och flyghaverier inträffat till sjöss utanför Sveriges kuster. Olyckorna hade i många fall inträffat under sådana förhållanden, att flygspaning måst utföras för att lokalisera haveriplatsen och eventuellt finna överlevande nödställda. För att nå full effektivitet i dylik räddningstjänst måste man disponera flygplan, som kunde gå ned i öppen sjö. Det kunde nämligen ofta gälla att taga ombord de nödställda eller att tillföra dem proviant och annan utrustning. Även när det gällde ambulansflygning till eller från fartyg, måste flygplanet kunna gå ned i öppen sjö. Flygvapnet hade ingen flygplantyp, som vore tillräckligt sjövärdig för att utföra dylikt räddningsarbete i öppen sjö. Andra länders flygvapen vore däremot i regel väl utrustade i detta hänseende. Så användes exempelvis i Tyskland flygplantypen Dornier Do 24 för dylika ändamål. Ett tyskt flygplan av sagda typ hade omhändertagits i Sverige. Flygförvaltningen hade besiktigat detta flygplan och funne det väl fylla de fordringar, som måste uppställas för här ifrågavarande tjänst. Under hand hade flygförvaltningen erfarit, att möjlighet att förvärva flygplanet funnes.

Med stöd av vad sålunda anförts har flygförvaltningen hemställt om be- myndigande att inköpa ifrågavarande flygplan samt om anvisande av högst 250 000 kronor för ändamålet.

Departementschefen har i ärendet anført följande.

Det måste anses såsom en betänklig brist i vår beredskap för räddning av förolyckade vid fartygs- och flyghaverier, att inom landet icke finnas större flygplan av sådan konstruktion, att de kunna gå ned i öppen sjö. Erfarenheterna under de senaste åren ha visat behovet av sådana flygplan. Då nu möjlighet föreligger att för rimlig kostnad förvärva ett nästan nytt flygplan av en för ifrågavarande ändamål lämplig typ, förordar jag, att medel för ändamålet ställas till förfogande. Mot de av flygförvaltningen beräknade kostnaderna, högst 250 000 kronor, synes intet vara att erinra. Jag förutsätter, att för flygplanet erforderliga reservdelar skola kunna anskaffas inom ramen för berörda belopp.

Den föreslagna anskaffningen är betingad av såväl civila som militära behov. Emellertid synes det av praktiska skäl lämpligast, att flygplanet omhänderväras av flygvapnets personal och får ingå i flygvapnets organisation. Det för anskaffningen av flygplanet erforderliga anslaget bör med hänsyn härtill uppföras under fjärde huvudtiteln. Då en fördelning av kostnaderna för flygplanets drift och underhåll mellan anslag för civila ändamål och för försvarsändamål icke lämpligen bör ifrågakomma, synas berörda kostnader böra bestridas från flygvapnets ordinarie anslag. Ehuru ifrågavarande kostnader delvis komma att avse civila ändamål, komma desamma vid sådant förhållande att inräknas i den i 1942 års försvarsbeslut angivna kostnadsramen. Det synes med hänsyn härtill motiverat, att kostnaderna för flygplanets anskaffande icke inräknas i angivna kostnadsram.

Utskottet finner behovet av ifrågavarande sjöflygplan till fullo styrkt och föreslår, att detsamma förvärvas av kronan. De för ändamålet beräknade kostnaderna hava icke givit utskottet anledning till erinran. Utskottet finner lämpligt, att, på sätt departementschefen föreslagit, kostnaderna för flygplanets drift och underhåll bestridas av flygvapnets ordinarie anslag. Lika-

Utskottet.

ledes synes utskottet motiverat, att kostnaderna för flygplanets anskaffande icke inräknas i den i 1942 års försvarsbeslut angivna kostnadsramen.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Inköp av ett sjöflygplan* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1944/45 under fjärde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 250 000 kronor.

Stockholm den 16 mars 1945.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Närvarande: se under utlåtandet nr 46.
